

Herédi szerint harmadára értékelték a házát

Elúszott a makói vállalkozó hitele

Vállalkozásfejlesztésre vett volna fel hitelt egy makói üzletember, fedezetül egyedi kialakítású, 180 négyzetméteres alapterületű házát ajánlotta, ami 22 millió forintba került. A hitelt nem kapta meg: az értékbécselő szerint a ház a belekerülési költséget sem éri. Az eset nem egyedi: a fedezet értékének becslésekor sokféle szempontot vesznek figyelembe.

Sajátos színfolt Makón a Kelemen László utca 35. szám alatti, szépségszalonnal egybeépített családi ház. Külsőjét egyedi burkolat borítja, ami a tulajdonos, Herédi Mihály saját keze munkája: betonból és néhol olvasztott hungarocellból terméskő mintájúra formázott vakolat. Az otthon bent is rejt több, nem hétköznapi látnivalót: a mindössze két évvel ezelőtt felhúzott falakon mindenütt kézműves festés, egyedi, vízmelegítési kandalló, luxusberendezésű fürdőszoba – nem is beszélve a legmodernebb uniós követelményeknek is megfelelő, szoláriummal, műkörmöstúdióval felszerelt szépségszalonnáról.

Az egyik szegedi értékbécselő cég szerint mindez nem ér sokat többet tizenegymilliónál.

– Nem hittem a szememnek, amikor megkaptam az értékbécselés eredményét: tizenegymillió volt a végösszeg, ami egyszerűen irreális, azok után, hogy több tízezer forintot kifizettettem velem a bank a bírálatért. A ház pusztán költségvetése huszonkét-

millió forint – magyarázza még mindig hitetlenkedve Herédi Mihály, aki mindenekelőtt elmondta: vállalkozásfejlesztésre szeretett volna egy ötmillió hitelt felvenni, ennek fedezetül kínálta otthonát, családi cégük telephelyét. A házat ezen felül még kilencmillió hitelt terhelte, ám a hitelintézet – az egyik bank – előzetesen átvállalta a már meglévő tartozást, így a hitelösszeg tizen-négymillióra rúgott volna. A fedezet értékének ezt meg kell haladnia – a tulajdonos nem is agódott efelől.

– Az utca túlfelén álló, az enyémmel csaknem egy időben épült házat nemrég 25 millió forintért adták el, pedig az alapterülete kisebb mint az én otthonomé, ami 180 négyzetméteres. Közel 30 millió értékre számítottam, ráadásul a birtokomban van egy hivatalos értékbécslés, ami 25 millió nettó értéket mutat, ezért úgy gondoltam, minden rendben lesz. Nem így történt – foglalta össze a vállalkozó, aki szeretne volna felülvizsgáltatni a döntést, vagy legalább egy hivatalos számlabizonylatot kívánt látni a döntésről. Ám a hitelintézet ezt a kérést elutasította.

– Elég gyakori, hogy még az ingatlan bekerülési költségénél is kevesebbért értékelik a családi házakat, hiszen jelenleg pang a piac, és nekünk az ingatlanba épített anyagok árán túl a valós piaci helyzetet is mérlegelnünk kell a végső összeg meghatározásánál – mondta el lapunknak a bank által megbízott hitelintézet képviselője, aki nem akarta, hogy leírjuk a nevét. – Szakmai szempontok alapján Herédi úr házát valójában közel 11 millió forintba értékeltük, ami nyilván azért is ilyen alacsony összeg, mert banki fedezetként a valós árnál alacsonyabb összeget kell megjelölnünk.

I. SZ.

Herédi Mihály egyedi külsejű háza több mint huszonkétmillió forintba került két éve

Fotó: Illyés Szabolcs

Makk az alsóvárosi templom mellől – Beregbe

Aki tölgyet ültet, megszállott

Hullik a makk, ahol tölgy van a parkban – és szedik a makkgyűjtők. Hová kerül? Új erdők lesznek belőlük, Gyálaréttől Beregig. A gyűjtést szervező mérnök-tanár egész családjára ráragasztotta az erdőimádatot. Ha kirándulnak, már felesége is szakértői szemmel nézi az erdőt. A háromgyermekes családban majd a legkisebb fiú viszi tovább a szakmát.

– Minket megszólaltatni, újság-cikkben? Lefotózni? Még mit nem! Mit szólnának a cégemnél, hogy gyűjtögetek! Még azt hinnék, rá vagyunk szorulva! – mondja az anyuka az alsóvárosi templom mellett, három gyermekével szedi a makkot, vödörbe.

Cserecsemeték a városnak

Eltelünk a megszólaltatástól – cserében elmondja, hová viszik a makkot. Szabó József erdőmérnök-tanárhoz, aki megállapodást kötött a szegedi önkormányzattal: a Mátyás-téren övé a makkgyűjtés joga – pontosabban ő veszi át a gyűjtőktől a termést, százötven forintért kilónként.

Minden kiló makkért cserébe két egészséges tölgycsemetét biztosít a városnak. A cserecsemetéket az önkormányzati tulajdonú erdőbe ültetik – a Makkoserdőbe többek között. S a gyűjtött makkot kik veszik meg? Akik tölgyest telepítenek. Gyálaréten jó húsz hektáron telepít tölgyest egy magántulajdonos, de kerül a Mátyás-téri makkból Hódmezővásárhelyre, sőt az ország északi csücskébe, Beregbe is.

Hogy épp oda, nem véletlen: az erdőmérnök-pedagógus beregi származású. Pályakezdeként a debreceni erdőszobában dolgozott, tanítónő felesége a szomszéd faluban kapott állást. Akkoriban éppen erdőmérnököt kerestek Szegedre, a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolába. – Arra gondoltunk: leköltözzünk ide, tanárokodunk, s jól megleszünk – mondja Szabó József.

Pénz, félszáz év múlva

Így is lett. Amióta az uniós csatlakozás kapcsán elkezdődtek a magánerdő-telepítések, a tanítás mellett pályázatokat is ír erdőtelepítők számára. És szaporítóanyaghoz is hozzájuttatja a telepítőket – tölgy esetében makkhoz.

Ki ültet tölgyerdőt ma, amikor minél gyorsabban pénzt szerezniük jutni az emberek – és a rendkívül lassan növekvő tölgyesből leghamarabb félszáz év múlva kezd csordogálni a pénz?

Szabó József és természetbarát fia. A gyűjtők 150 forintot kapnak a makk kilójáért

Fotó: Segesvári Csaba

– Megszállottság kell a tölgytelepítéshez, és pénz – mondja a szakember. Aki tölgygyel foglalkozik, annak nincs szüksége arra, hamar hozzon bevételt az erdejé. Hanem azt akarja, hogy az unokák is azt mondassák: ezt az erdőt még az üknagypapa ültette... Legnagyobb sikerélménye Szabó Józsefnek, ha egy terület tulajdonost sikerül rábeszélne valamilyen tájidegen, gyorsan növekvő fáról – kocsányostölgyre.

Összecsatolva az erdőimádat

Családjá mit szól az erdőimádat? Rájuk is átragadt. – Mint a legtöbb embernek, nekem is teljesen hamis, mondhatni, idealista elképzelésem volt az erdőről. Aztán, amikor egy kiránduláson bele-

ülttem egy hangyabolyba, ez megváltozott – mondja nevetve Szabó József. Csepregi Boglárka, a feleség. – Mindez azonban már régen volt, „kikupálód-tam”, már-már én is kezdem szakértői szemmel nézni az erdőt. Nem is lehetne másként: akárhová megyünk, férjem rögtön azt meséli, itt és itt milyen fafaj van, melyik az őshonos, melyik a betelepített, milyennek kellene lennie... És sokat gombászunk. Férjem már szarvasgombát is talált, hogy hol? Titok. Pástétomot készítettem belőle, pillanatok alatt elfogyott... – így Boglárka aszszony.

Ki viszi tovább a három gyermek közül a mesterséget? A jelek szerint, mint a népmesékben: a

legkisebb fiú. Menyhért még csak általános iskolás, de már harminc méterre meg tudta közelíteni az őzeket, hogy lefénnyképezze őket.

F. CS.

GESZTENYE, DIÓ

A gesztenyeszezon nem volt jó az idén, az aknázómoly rettenetes pusztítást végzett a vadgesztenye-állományban, országsszerte mindenütt – mondja az erdőmérnök-tanár. Diógyűjtéssel viszont – mert sok az elhagyott tanya, udvarán a diófa, és szerte a megyében sok az olyan diófasor, melynek termése egyébként kárba veszne – sokan foglalkoznak, s cukrászdáknak adják el, egyénileg, nagy mennyiségben.

Az MTA megszüntet az országban száz, Szegeden tíz kutatócsoportot

Pénzszűkében ki működteti majd a műszereket?

A pénzszűke, megszorítások, a reform elérte az egyetemeken működő akadémiai kutatóhelyeket is. Az országban eddig dolgozó 172 helyett csak 79 csapat dolgozhat tovább, így Szegeden minden második akadémiai kutatócsoport megszűnik az esztendő végéig.

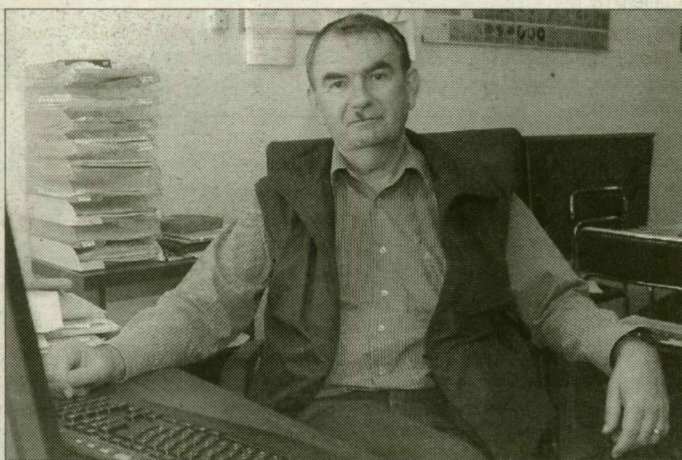
Huszonhat éve létező akadémiai kutatócsoport a Szegedi Tudományegyetemen (SZTE) a reakciókinetikai, de az alapkutatásokról szakosodott, értékes műszerekkel dolgozó csapatot decemberben föl kell oszlatni.

– Az ésszerűsítés már elkezdődött ezen a területen, hiszen az elmúlt 15 évben csökkent a létszám, sőt: azt 1998-ban eleve 10 főben maximálták – emlékeztet Kiss Tamás egyetemi tanár, a Burger Kálmán alapította bio-

szervetlen-kémiai kutatócsoport vezetője.

Igaz, 2002 táján elszaporodtak a minimális létszámú, vagyis 1-2 fős kutatócsoportok, s a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) célja a kutatási témák számának csökkentése. De ami a mostani pályázati ciklussal kezdődik, az a kutatók rémálmaiban sem jött elő. Hiszen az MTA 172 egyetemi kutatócsoportja helyett 79, az SZTE eddigi 22 csapatával szemben tizenkettő kapott a következő négy évre anyagi támogatást.

– A kutatók heti négy órában oktattak az egyetemen. Ez a megoldás termékenyítően hatott a munkájukra, és az egyetemi képzésbe is színt vitt – vélekedik Kiss Tamás. – De nem az a gond, ki lép a katedrán a helyükre, mert az egyetemi oktatók kötelező óraszámát már növelte a kormány. A probléma az, ki működ-

A Kiss Tamás vezette bioszervetlen-kémiai kutatócsoporton kívül még egy tucat csapatot ereszt szélnek az MTA

Fotó: Karnok Csaba

teti a milliárdos műszerállományt, mi lesz az elkezdett, de még nem befejezett kutatási témákkal.

A magasan kvalifikált kutatói gárda sorsa sem közömbös: várhatóan 70-80 szakember áll föl jövő év elejétől a mikroszkóp és

más, sok millió forint értékű műszer mellől.

– Friss vegyész diplomával bent maradtam kutatónak az egyetemen. Családot alapítottam, az itteni munkára tettem föl az életem. Most viszont az utcára kerülök, állást keresek, de kicsi a reményem arra, hogy Szegeden el tudok helyezkedni – mondja keserűen Hollender Dominik.

A kutatásra fordítható összeg nagyságrendje nem csökkent, de belső aránya változott: az eddigi 4,5 milliárddal szemben a kutatócsoportok működtetésére csak 1,8 milliárdot költöttek az ország, oszthat szét az MTA, miközben az alkalmazott kutatásra szánt jóval jelentősebb összegeket a gazdasági minisztérium kezeli. Sajnos mára már nem csak az alap és alkalmazott kutatások kerültek szembe egymással, de párhuzamos intézményrendszer

látszik kialakulni ezek finanszírozására, melyek nem egyfelé, az ország eddig elismert kutatási potenciáljának megőrzése irányába munkálkodnak.

– A biológiai rendszerekben a fémionok szerepének vizsgálata a dolgunk, de szétszórva a társaság – jellemzi helyzetüket Kiss Tamás. – A döntés megváltoztatására nincs mód, ezért az új pályázati lehetőségekben reménykedünk.

ÚJSZÁSZI ILONA

PÉNZ, PÉNZ, PÉNZ

Három dolog kell a pusztítással járó háborúhoz, de a jövőt befolyásoló kutatómunkához is: pénz, pénz, pénz. De ki döntson a kutatás-fejlesztésre fordítható pénzekről? A kérdésre adott választól függ a Magyar Tudományos Akadémia reformja, a kutatóintézetek jövője.